

SVERIGE

”Det är det värsta som hänt mig, jag skulle aldrig göra det mot mitt barn”

Artikel i Dagens Nyheter 4 januari, 2022

Saido Mohamed och Ubah Abdi hjälper nyanlända kvinnor navigera det nya samhället. Foto: Jenny Ingemarsson

De blev själva utsatta för könsstympning som barn.

Efter över två decennier i Sverige berättar de om traumat men också tröttheten över att ständigt stämplas både som eviga offer och en fara för sina döttrar.

– Det är det värsta som hänt mig, jag skulle aldrig göra det mot mitt barn, säger Saido Mohamed.

[Läs senare](#)

Hon hade länge gått och skämts. Jämnåriga flickor hade retat henne och sagt att hon var äcklig. Sju år gammal gick hon till sin mamma och sa att hon ville bli ”omskuren” som hon då kallade det.

– Jag minns att min mamma frågade om jag var säker och jag sa ja. Men när det började var det hemskt. Jag tänkte direkt: ”Vad har jag gjort?” Efteråt kom mycket tankar. Varför stannade jag? Varför sprang jag inte därifrån? Jag var arg på mig själv i många år, säger Saido Mohamed.

Ingreppet skedde i Somalia. Hon sitter nu tillsammans med sina väninnor på en mötesplats för mammor i Bergsjön i Göteborg där de bland annat arbetar som mentorer för nyanlända kvinnor. I dag är de i 40-årsåldern och berättar att de flesta ur deras generation könsstympats som barn.

Saido Mohamed ångrar att hon bad sin mamma om att bli ”omskuren”. Foto: Jenny Ingemarsson

– Det är ett trauma man bär på hela livet. Jag var nio år när det hände och det sitter fortfarande i kroppen. Varje gång jag pratar om det kommer smärtan tillbaka, säger Nadiifo Hashi.

Trots att ämnet är tungt skrattas det ofta i rummet. Det hjälper att prata om det, säger Ubah Abdi.

– Grejen är att vi inte hade någon makt. Jag frågade min mamma en gång varför detta hände och hon sa att hon inte visste bättre. I dag är hon själv emot könsstympning. Vi kan inte vara arga på grund av något som har hänt av okunskap, säger hon.

Nyligen åtalades två personer vid Skaraborgs tingsrätt för att ha tagit två flickor utomlands där de ska ha utsatts för könsstympning.

När det rapporteras om den här typen av händelser känner kvinnorna direkt hur strålkastarna riktas mot dem och andra från länder där traditionen fortfarande lever kvar.

– De flesta vi träffar är emot det. Det blir jättejobbigt för de som vet bättre att få höra att de är misstänkta för att ha gjort det här mot sitt barn. Jag utgår ifrån mig själv. Det är det värsta som hänt mig, jag skulle aldrig göra det mot mitt barn, säger Saido Mohamed.

För att förebygga könsstympning är det enligt dem viktigt att ha samtal med de som precis har kommit till Sverige. De tre kvinnorna är knutna till föreningen Tidigt föräldrastöd och håller ibland kurser i föräldraskap för nyanlända mammor där frågan om könsstympning ofta dyker upp.

Nadiimo Hashi tolkar medan nyanlända Fardoosa berättar om sin upplevelse av könsstypning. Foto: Jenny Ingemarsson

För Fardoosa, en av deltagarna, var dessa möten en ögonöppnare.

– I Somalia var det en självklarhet. Alla pratade bara om fördelarna och ingen nämnde alla nackdelarna. Som att man får problem när man ska ha mens, när man gifter sig och när man föder barn. När jag pratar med min släkt i Somalia tar jag upp detta och försöker påverka dem, berättar hon med hjälp Nadiimo Hashi som tolkar samtalet.

Det är enligt Ubah Abdi bättre att få informationen från någon från den egna kulturen. Hon jobbar även som doula och har stöttat många kvinnor genom graviditet och förlossning. För att kunna föda måste vissa könsstypade kvinnor genomgå en öppningsoperation, vilket kan väcka mycket oro.

Som doula vägleder Ubah Abdi många könsstympade kvinnor genom graviditet och förlossning. Det ger dem trygghet att det är någon från samma kultur som kan svara på frågorna. Foto: Jenny Ingemarsson

– De litar inte på det svenska samhället och är rädda att skada sig under förlossningen. Där tror jag att det är bra att det finns någon som vet hur det känns och kan svara på deras frågor, säger hon.

Dessutom, tycker hon, måste de som möter dessa kvinnor i vården vara lyhörda. Att gång på gång få frågan om man är könsstympad upplever många som jobbigt, berättar hon.

– Det räcker att fråga en gång. Och sedan är det upp till kvinnan om hon vill ha hjälp eller inte. Det finns olika grader av det här och vissa har inte några besvär trots att de är könsstympade, säger hon.

Saido Mohamed är trött på bilden av könsstympade kvinnor som eviga offer. Foto: Jenny Ingemarsson

Saido Mohamed håller med. Hon är trött på att man ser på henne och andra med samma erfarenheter som eviga offer.

– Jag hatar det ordet: könsstympling. Det låter som att vi inte har något underliv. Men det har vi. Vi föder barn, vi får mens, vi lever. Vi är samma, men det är bara liten del som fattas, säger hon.

Fakta. Kvinnlig könsstympling

Världshälsoorganisationen, WHO definierar kvinnlig könsstympling som varje form av kirurgiskt ingrepp "som rör borttagande delvis eller helt av de externa genitalierna" av kulturella eller andra icke medicinska skäl.

Det finns fyra olika typer av könsstympling där typ 3 är mest invasiv men också minst vanlig.

Sedvänjan är flera tusen år gammal. Den är inte påbjuden i någon religiös skrift, utan har förekommit bland både kristna och muslimer, men kan förekomma i hederskontext.

I dag existerar sedvänjan i flera länder i Afrika och några länder i Mellanöstern och i Asien.

Källa: Socialstyrelsen

Läs mer:

[Antalet anmälningar om könsstympningar ökar – men få döms](#)

[**Marina Ferhatovic**marina.ferhatovic@dn.se](#)